

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนา
ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สรุปผลการดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. วิธีการดำเนินการศึกษา
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและ
แผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนา
ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา เขตการปกครอง และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนา
ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง
ในเขตปกครองของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 28,078 คน
(เทศบาลเมืองมหาสารคาม. 2553 : เว็บไซต์)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้ที่มีสิทธิ
เลือกตั้งในเขตปกครองของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 394 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ
หาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) (Yamane. 1967 : 727)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา

ในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาคครั้งนี้คือ เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3. ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งแยกเป็น 5 ประการ ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนา การบริหารจัดการ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการศึกษาคันคว้าเป็นแบบสอบถามประมาณค่าเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้ศึกษาคันคว้าสร้างขึ้นแบบลิเคิร์ต มี 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ โดยได้รับการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องมือ หากค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนา การบริหารจัดการ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา เขตการปกครอง และอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า อายุ 41ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอายุ 31- 40 ปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ระดับปวส./อนุปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามเขตการปกครอง พบว่า เขตการปกครองที่ 2

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเขตการปกครองที่ 1 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอาชีพข้าราชการหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีประเด็นที่ควรแก้การอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการ ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งเป็นการบริหารจัดการของผู้นำและการให้ความร่วมมือกันทุกฝ่ายได้ดีพอสมควร เช่น

1.1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ พบว่า เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีการจัดฝึกอบรมประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น จัดให้มีสถานที่จำหน่ายอาหารในแต่ละเขตการปกครองของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค ในวันศุกร์และเสาร์ มีการสนับสนุนให้ประชาชนซื้อสินค้าที่มีคุณภาพ มีการพัฒนาตลาดสดให้ สะอาด และถูกอนามัยอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาตลาดได้รูงให้สะอาดและถูกหลักอนามัยอย่างต่อเนื่อง และมีการส่งเสริมให้ประชาชนตั้งกลุ่มผลิตสินค้าในชุมชน เป็นต้น

1.2 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีการส่งเสริมให้ชมรมผู้ออกกำลังกายมีการดูแลสุขภาพกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงสวนสุขภาพแก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดการระบบระบายน้ำเสียอยู่เป็นประจำ และ มีการจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

1.3 ด้านการพัฒนาสังคม พบว่า เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีการส่งเสริมคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการส่งเสริมประเพณีการแข่งขัน กีฬาพื้นบ้านของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมกีฬานักเรียนเทศบาลเมืองมหาสารคาม อย่าง ต่อเนื่อง มีการพัฒนาศูนย์ดูแลเด็กก่อนวัยเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานอยู่เสมอ จัดให้มีหน่วยบริการ สาธารณสุขให้บริการแก่ประชาชนถึงบ้าน มีการส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน และมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาในชุมชน และสนับสนุนให้คนทำประโยชน์เพื่อสังคม เป็นต้น

1.4 ด้านการพัฒนา การบริหารจัดการ พบว่า เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีการจัด ประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีการฝึกอบรมประชาชนอย่างสม่ำเสมอ มีการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งอย่าง สม่ำเสมอ และมีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมของท้องถิ่นเป็นประจำ เป็นต้น และจากการศึกษาพบว่า การดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ยังมีการดำเนินการไม่มากนัก ใน ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนอาจเห็นว่า การปรับปรุง ภูมิทัศน์ของเมืองให้สวยงามและน่าอยู่นั้นยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตการปกครองของเทศบาล และอาจยังไม่เห็นเป็นที่ประจักษ์มากนัก การส่งเสริมและเสริมสร้างบำรุงรักษาสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้แก่ประชาชน การดำเนินการของเทศบาลด้านนี้อาจไม่ต่อเนื่องในการดำเนินการ ของเทศบาล ซึ่งอาจจะเป็ผลสืบเนื่องมาจากยังไม่พบปัญหาในด้านนี้มากนักและในด้านการแก้ไข ปรับปรุงน้ำท่วมขังตามถนนหนทางยังเกิดความล่าช้าในการเร่งรีบในการปรับปรุงแก้ไข อาจเนื่อง มาจากงบประมาณที่มีจำกัดในการดำเนินการด้านนี้ พร้อมทั้งการดำเนินการด้านนี้ส่งผลกระทบต่อ การจราจรเป็นอย่างมาก จึงเป็นปัญหามาซึ่งการแก้ไข

จากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล แก้วมนตรี (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานตามบทบาทของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการ พัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม และด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร พบว่า ด้านการพัฒนาสังคม โดยรวมมีการปฏิบัติงาน อยู่ใน ระดับมาก

นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ ปักษา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมากเช่นกัน

รวมทั้งผลการศึกษาดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมมาศ โชคชัยวัฒนากร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาล ต่อการดำเนินงานของเทศบาล

ในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาล
ในเขตจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

2. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของ
เทศบาลเมืองมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา เขตการปกครอง และอาชีพ
พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของ
เทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้ดำเนินการครอบคลุมแทบทุกพื้นที่ มีการจัดทำแผนในรูปแบบประชาคม
โดยมีการประชุมผู้นำชุมชนในแต่ละชุมชน เพื่อเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งทั้ง
คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ได้ออกพบชาวบ้านอยู่เป็นประจำ ทำให้ทราบถึงความต้องการของ
ประชาชนมากขึ้น เมื่อพิจารณาผลการศึกษายังพบประเด็นที่น่าสนใจอีกว่า

2.1 เพศ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
พบว่า เพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าครัวเรือนส่วนมากเป็นชาย รวมถึงผู้นำ
ชุมชนและผู้ที่ต้องแบบสอบถามแทนหัวหน้าครัวเรือนเป็นชายส่วนมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาล
ได้มีการจัดประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ได้ให้โอกาสประชาชนได้เสนอปัญหา
และผู้ที่เข้าร่วมประชาคมส่วนมากเป็นชาย เนื่องจากชายจะให้ความสนใจถึงปัญหาบ้านเมืองมากกว่า
หญิง และยังพบว่า เพศหญิง มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
ในการศึกษารุ่นนี้ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือน และหัวหน้าครัวเรือนส่วนมาก
เป็นชาย จึงทำให้การตอบแบบสอบถามในการศึกษารุ่นนี้ มีจำนวนค่าเฉลี่ยของเพศหญิงน้อยกว่า
เพศชาย

2.2 อายุ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
พบว่า ช่วงอายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นคน
ในพื้นที่และอาศัยในพื้นที่มาตั้งแต่กำเนิด และเป็นผู้ที่มีครอบครัวมีตำแหน่งหน้าที่ในการงานอยู่ใน
วัยที่จะต้องรับผิดชอบทั้งครอบครัว การงานและสังคม จึงมีความสนใจในบ้านเมืองมากกว่าวัยอื่น
และยังพบว่า ช่วงอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะผู้ที่มีอายุในวัยนี้เป็นวัยที่ค่อนข้างยังไม่มีความรับผิดชอบ เป็นวัยที่อยู่ในวัยกำลังเริ่มทำงานและยัง
ไม่มีหลักที่แน่นอนกับชีวิต จึงเป็นที่ไม่ใช่ผู้นำครอบครัว และเป็นวัยที่ให้ความสนอกับบ้านเมือง
น้อยกว่าผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป

2.3 ระดับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณา พบว่า ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถาม
ซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่มาตั้งแต่กำเนิด อีกทั้งเมืองมหาสารคามเป็นเมืองแห่งการศึกษา ผู้ที่อยู่ในเมือง
มหาสารคาม จึงเป็นผู้ที่มีโอกาสได้ศึกษาเพื่อระบอบอาชีพ โดยเมื่อครั้งอดีต มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม เป็นวิทยาลัยครูมหาสารคาม จึงทำให้ประชาชนเมืองมหาสารคามสนใจในการศึกษา เพื่อที่จะประกอบอาชีพครู อีกทั้งรัฐบาลมีการปรับ โครงสร้างการศึกษาจะต้องให้ครูจบปริญญาตรี และสถาบันการศึกษาในปัจจุบันในเมืองมหาสารคาม เปิดระดับการศึกษาหลายสาขา จึงทำให้ ประชาชนสนใจในการศึกษามากขึ้น และยังพบว่า ระดับ ปวส./อนุปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามในระดับนี้ ส่วนมากจะเป็น กลุ่มผู้ใช้แรงงานหรือลูกจ้างในหน่วยงานเอกชนจึงทำให้ไม่มีโอกาสในการศึกษา อีกทั้งอาจจะเป็น บุคคลที่ย้ายเข้ามาอาศัยในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม

2.4 เขตการปกครอง มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณา พบว่า

2.4.1 เขตการปกครองที่ 2 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้าน การพัฒนาเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในเขตการปกครองที่ 2 เป็นเขตที่อาศัยอยู่ใน เขตใกล้ตัวเมืองมากที่สุด และเป็นศูนย์รวมย่านธุรกิจ จึงส่งผลให้เศรษฐกิจในเขตการปกครอง ที่ 2 มีความคิดเห็นดีกว่าเขตการปกครองอื่น

2.4.2 เขตการปกครอง ที่ 1 มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่ำสุด เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาสังคม มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในเขตการปกครอง ที่ 1 เป็นเขตที่อยู่ใกล้สถาบันศึกษามากที่สุด และมีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้เกิดให้ ปัญหาหลายด้านกับสังคมที่เป็นอยู่ และจากจำนวนประชากรที่มีเพิ่มมากขึ้นในเขตการปกครองที่ 1 นี้จึงอาจเป็นเหตุให้การพัฒนาในด้านนี้จะต้องดำเนินการอีกมาก

2.5 อาชีพ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา พบว่า

2.5.1 อาชีพเกษตรกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านพัฒนา สังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนที่มีอาชีพทางเกษตรกรรมส่วนมากจะได้รับการ ได้เข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาและได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมอาสาในชุมชน เพราะประชาชน อาชีพเกษตรกรรมส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ การดำเนินการด้านนี้ของเทศบาลก็จะออกมาในรูปแบบที่ ชัดเจน ประชาชนก็จะได้รับข่าวสารด้านนี้เป็นส่วนมาก

2.5.2 อาชีพข้าราชการหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ต่ำสุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพข้าราชการหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นประชาชนในพื้นที่ มาแต่กำเนิด จึงทำให้ไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านนี้มากนัก จึงมีความคิดเห็นในด้าน โครงสร้าง พื้นฐานไม่ถูกพัฒนาเท่าที่ควร

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม และจัดค่าความถี่ของข้อเสนอแนะ พบว่า ด้านที่มีความถี่ของข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจเป็นประชาชนที่อยู่ในเขตการปกครองทั้ง 3 เขตการปกครอง ยังไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นในด้านการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคสาธารณูปการ การที่ยังมีน้ำท่วมขังตามถนนหนทาง รวมทั้งการจัดระบบจราจรในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม

จากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิติโชค มาสงามเมือง (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เสนอความคิดเห็นต่อองค์การบริหารส่วนตำบลว่าควรจัดสรรงบประมาณในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรจัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอย่างเพียงพอ ควรจัดให้มีการรณรงค์ป้องกัน โรคติดต่อและมีมาตรการระงับโรคติดต่อได้อย่างทันทั่วถึงที่ ควรจัดให้มีเวรยามในการรักษาความปลอดภัย ควรสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อให้การช่วยเหลือเบี้ยยังชีพแก่คนชรา คนพิการ และผู้ติดเชื้อเอดส์ให้ทั่วถึงทุกคน ควรจัดให้มีการรณรงค์การให้ความรู้ในการรักษาสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ตำบลอย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้าน และส่งเสริมกิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มากขึ้น

นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์พิชญ์ บุตรพระองค์ (2551 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ควรจัดหาเครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น รถดับเพลิงให้เพียงพอ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมของสตรี เยาวชนและเด็กให้เพียงพอและควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ

รวมทั้งผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณิต ทนน้ำ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคาดทอง อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีข้อเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลคาดทอง ควรจัดให้มีถังขยะทุกครัวเรือน ควรจัดการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน ควรจัดสรรงบประมาณตามทางรัฐบาลกำหนดด้วยความโปร่งใส การจัดตั้ง

กลุ่มภายในหมู่บ้านเปลี่ยนแนวทำความเข้าใจความสะอาด ควรจัดสรรงบประมาณการก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น ควรให้มีการฉีดพ่นยากำจัดเชื้อโรคติดต่อกันตามฤดูกาล ควรสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษา ทุนการศึกษา และสถานศึกษา ควรส่งเสริมการปลูกป่าทดแทนและปลูกฝังการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ ดังนี้

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 เทศบาลมีการปรับปรุงแก้ไขน้ำท่วมขังตามถนนหนทาง ให้กับประชาชนอยู่เป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ดังนั้นเทศบาลต้องรีบแก้ไขและดำเนินการในเรื่องน้ำท่วมขังตามถนนหนทาง ให้ทันต่อการขยายการเจริญเติบโตของประชากรที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.2 ด้านการพัฒนา การบริหารจัดการ จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านการพัฒนา การบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5 เทศบาลจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร บริการแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ดังนั้นเทศบาลเมืองมหาสารคามควรมีการ ควรจะต้องปรับปรุงการได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง และจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลเพิ่มมากขึ้น เพราะถือได้ว่าข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการรับรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ประชาชนสนใจและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน บ้านเมือง

1.3 ด้านการพัฒนาสังคม จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านการพัฒนาสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 6 เทศบาลมีการส่งเสริมเยาวชนและประชาชนเป็นเลิศทางการกีฬา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ดังนั้นเทศบาลเมืองมหาสารคามควรมีการส่งเสริมเยาวชนและประชาชนให้มากขึ้น เนื่องจากประชาชนถือว่าการกีฬาเป็นเรื่องสำคัญยิ่งต่อ

สุขภาพร่างกาย และเยาวชนเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาบ้านเมืองในอนาคตเป็นคนดีของครอบครัว และของสังคม

1.4 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 เทศบาลมีการจัดกิจกรรมให้ประชาชนรักษาสิ่งแวดล้อมต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ดังนั้นเทศบาลควรให้ความสนใจในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้มากยิ่งขึ้น เพราะสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ หากสิ่งแวดล้อมไม่ดีเป็นผลอย่างยิ่งกับการทำลายสุขภาพจิต และเทศบาลควรจะต้องการประชาสัมพันธ์ มีกิจกรรม อย่างสม่ำเสมอ ให้ประชาชนร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม

1.5 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จากผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 เทศบาลมีการพัฒนาแหล่งน้ำ สาธารณะเพื่อการรองรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ดังนั้น เทศบาลควรให้ความสนใจในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพราะอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ประชาชนกระทำมาช้านานตั้งแต่ปู่ตายาย เพราะในพื้นที่เมืองมหาสารคามเมื่อครั้งอดีตส่วนมากเป็นที่นา เช่น คลองสมถวิลขุดเพื่อทำการเกษตรโดยตรง ฉะนั้นเทศบาลควรที่ส่งเสริมพัฒนาแหล่งน้ำสาธารณะ เพื่อประกอบอาชีพของประชาชนตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในแผนพัฒนาและสังคมแห่งชาติ แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลผลกระทบต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนพัฒนาของหน่วยงานดังกล่าว และนำเสนอต่อเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำไปพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของประชาชนต่อไป